

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 6. juni 2011

om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til lyskilder

(meddelt under nummer K(2011) 3749)

(EØS-relevant tekst)

(2011/331/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 2,

efter høring af Den Europæiske Unions Miljømærkenævn, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til forordning (EF) nr. 66/2010 tildeles EU-miljømærket til produkter med færre miljøpåvirkninger i hele deres livscyklus.
- (2) Forordning (EF) nr. 66/2010 foreskriver, at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe.
- (3) Miljøkriterierne og de tilhørende krav til vurdering og verifikation af elektriske lyskilder er fastsat i Kommissionens beslutning 2002/747/EF ⁽²⁾. Kriterierne er gyldige til den 31. august 2011.
- (4) Kriterierne er blevet undersøgt i lyset af den teknologiske udvikling. Af denne gennemgang fremgår det, at definitionen af og navnet på produktgruppen bør ændres. De nye kriterier og de tilhørende krav til vurdering og verifikation bør gælde i to år fra datoen for vedtagelse af denne afgørelse.
- (5) Beslutning 2002/747/EF bør erstattes af hensyn til klarheden.
- (6) Producenter, hvis produkter er blevet tildelt miljømærket for elektriske lyskilder på grundlag af kriterierne i beslutning 2002/747/EF, bør indrømmes en overgangsperiode, der giver dem tid nok til at tilpasse deres produkter til de reviderede kriterier og krav. Producenterne bør også kunne indgive ansøgninger enten efter kriterierne i beslutning 2002/747/EF eller efter kriterierne i nærværende afgørelse, indtil gyldigheden af beslutningen ophører.
- (7) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 16 i forordning (EF) nr. 66/2010 —

Artikel 1

1. Ved produktgruppen »lyskilder« forstås alle lyskilder med en lysstrøm ≥ 60 og $\leq 12\ 000$ lumen til almen belysning med direkte eller indirekte forbindelse til offentlige elnet, der er udstyret med en sokkel specificeret i EN 60061 og fremstillet med henblik på at frembringe synlig stråling.

2. Følgende lyskildetyper er ikke omfattet af produktgruppen: retningsbestemte lyskilder, højintensitetsudladningslamper, farvede lyskilder, lyskilder til projektorer, fotografiske lyskilder, solarium lysstofrør, batteridrevne systemer og andre lyskilder, der ikke er beregnet til almen belysning. Følgende lyskildetyper er ikke omfattet af produktgruppen, hvis de ikke er direkte forbundet til lysnettet: integrerede kompaktlysstofrør, glødelamper, LED-lamper (lysdioder).

Artikel 2

For at blive tildelt EU-miljømærket i medfør af forordning (EF) nr. 66/2010 skal lyskilden tilhøre produktgruppen »lyskilder« som defineret i artikel 1 og opfylde de tilhørende krav til vurdering og verifikation, jf. bilaget til denne afgørelse.

Artikel 3

Kriterierne for produktgruppen »lyskilder« og de tilhørende krav til vurdering og verifikation gælder i to år fra datoen for vedtagelse af denne afgørelse.

Artikel 4

Til administrative formål er kodenummeret for produktgruppen »lyskilder« »008«.

Artikel 5

Beslutning 2002/747/EF ophæves.

Artikel 6

1. Uanset artikel 5 bedømmes EU-miljømærkeansøgninger vedrørende produkter inden for produktgruppen »elektriske lyskilder«, der er indgivet inden datoen for vedtagelse af denne afgørelse, på de vilkår, der er fastlagt i beslutning 2002/747/EF.

⁽¹⁾ EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 242 af 10.9.2002, s. 44.

2. EU-miljømærkeansøgninger vedrørende produkter inden for produktgruppen »lyskilder«, der indgives efter datoen for vedtagelse af denne afgørelse, men senest den 31. august 2011, kan enten bygge på kriterierne i beslutning 2002/747/EF eller på kriterierne i denne afgørelse.

3. Ansøgningerne vurderes på grundlag af de kriterier, hvorpå de er baseret.

4. Når EU-miljømærket tildeles på grundlag af en ansøgning, der er bedømt efter kriterierne i beslutning 2002/747/EF, kan det anvendes i 12 måneder fra datoen for vedtagelse af denne afgørelse.

Artikel 7

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 6. juni 2011.

På Kommissionens vegne

Janez POTOČNIK

Medlem af Kommissionen

BILAG

RAMME

Sigtet med kriterierne

Sigtet med kriterierne er især at mindske miljøskader eller -risici i forbindelse med anvendelsen af energi (global opvarmning, forsurening, opbrug af ikke-fornyelige ressourcer) ved at nedbringe energiforbruget til udnyttelse af ressourcer både i fremstilling og håndtering/bortskaffelse af en lyskilde og ved at nedbringe den samlede udledning af kviksølv i lyskildens levetid.

Kriterierne tilskynder også til gennemførelse af den bedste praksis (optimal miljømæssig anvendelse) og til at øge forbrugernes miljøbevidsthed. Kriterierne er fastsat på niveauer, der fremmer mærkningen af lyskilder, der fremstilles med en lav miljøbelastning.

KRITERIER

Der er fastsat kriterier for følgende punkter:

1. Energieffektivitet, levetid, bibeholdelse af lysstyrke og kviksølvindhold
2. Tænd-sluktest
3. Farvegengivelsesindeks
4. Farvekonstans
5. Farlige stoffer og blandinger
6. Stoffer, der er listeført i henhold til artikel 59, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ⁽¹⁾
7. Plastdele
8. Emballage
9. Brugeroplysninger
10. Socialt ansvar
11. Oplysninger på EU-miljømærket.

Krav ved vurdering og verifikation

De specifikke krav, som anvendes ved vurdering og verifikation, er angivet ved hvert kriterium.

Når ansøgeren skal forelægge erklæringer, dokumentation, analyse- og testrapporter eller andet belæg for, at kriterierne opfyldes, kan dette materiale stamme fra ansøgeren og/eller dennes leverandør(er) og/eller deres leverandør(er) alt efter omstændighederne.

Prøvning udføres så vidt muligt af laboratorier, som opfylder de generelle krav i standard EN ISO 17025 eller tilsvarende standard.

Der kan eventuelt anvendes andre testmetoder end dem, der er anført ved de enkelte kriterier, hvis det ansvarlige organ, der skal vurdere ansøgningen, accepterer dem som ligeværdige.

De ansvarlige organer kan om nødvendigt kræve supplerende dokumentation og foretage uafhængig verifikation.

EU-MILJØMÆRKEKRITERIER

Kriterium 1 — Energieffektivitet, levetid, bibeholdelse af lysstyrke og kviksølvindhold

Lyskilder skal opfylde følgende betingelser:

	Lyskilder med én sokkel	Lyskilder med to sokler
Energieffektivitet	10 % bedre end lumen/wattværdi i klasse A	10 % bedre end lumen/wattværdi i klasse A
Levetid (timer)	15 000	20 000

⁽¹⁾ EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1.

	Lyskilder med én sokkel	Lyskilder med to sokler
Bibeholdelse af lysstyrke	80 % efter 9 000 timer	90 % efter 16 000 timer
Kviksølv (mg)	< 1,5	< 3,0

Bemærk:

Energieffektivitet er defineret i bilag IV til Kommissionens direktiv 98/11/EF ⁽¹⁾.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en testrapport, hvori lyskildens (gælder ikke for lysdioder) energieffektivitet, levetid og bibeholdelse af lysstyrke er fastslået med de testmetoder, der er henvist til i EN 50285.

Ansøgeren skal endvidere forelægge en testrapport, der viser effektivitet, levetid og bibeholdelse af lysstyrke for lysdioder og kviksølvindholdet i lysstofrør og anvende pålidelige, præcise og reproducerbare måleprocedurer ved hjælp af anerkendte målemetoder, herunder metoder, der er beskrevet i de dokumenter, som er blevet offentliggjort til dette formål i *Den Europæiske Unions Tidende*. I rapporten skal lyskildens energieffektivitet, levetid, bibeholdelse af lysstyrke og kviksølvindhold være angivet. Hvis levetidstesten ikke er afsluttet, accepteres den på emballagen anførte driftslevetid under afventning af resultatet af testen. Resultatet af testen skal dog foreligge inden 12 måneder efter datoen for ansøgningen om EU-miljømærket. 75 % af stikprøverne i levetidstesten skal opfylde kravene.

Kriterium 2 — Tænd-sluktest

For kompaktlystofrør og lysdioder skal antallet af tænd-slukcykler, som lyskilden kan udsættes for, før der opstår for tidligt funktionssvigt, være højere end lyskildelevetiden udtrykt i timer.

Hvis det hævdes, at lyskilden kan tåle mange tænd-slukcykler, bør dette antal være højere end 60 000.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en testrapport, hvori antallet af tænd-slukcykler for et kompaktlystofrør er fastslået ved brug af en accelereret testcyklus (1 minut tændt, 3 minutter slukket) og levetiden efter testprocedurerne i EN 50285.

Ansøgeren skal forelægge en testrapport for lysdioder og anvende pålidelige, præcise og reproducerbare måleprocedurer ved hjælp af anerkendte målemetoder, herunder metoder, der er beskrevet i de dokumenter, som er blevet offentliggjort til dette formål i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Det skal angives i rapporten, hvor mange tænd-slukcykler, der er gennemført, når 50 % af de testede kompaktlystofrør eller lysdioder opfylder de krav til levetiden, der er angivet i de respektive standarder.

Kriterium 3 — Farvegengivelsesindeks

Lyskildens farvegengivelsesindeks (Ra) skal være over 85.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en testrapport, hvori lyskildens farvegengivelsesindeks er fastslået med de testmetoder, der er henvist til i CIE-dokument 13.3. Rapporten skal angive lyskildens farvegengivelsesindeks.

Kriterium 4 — Farvekonstans

Spredningen i lyskildens korrelerede farvetemperatur skal ligge inden for en 3-trins MacAdam-ellipse.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en testrapport, der viser, at spredningen i lyskildens korrelerede farvetemperatur ligger inden for en 3-trins MacAdam-ellipse, ved hjælp af pålidelige, præcise og reproducerbare måleprocedurer og under anvendelse af anerkendte målemetoder, herunder metoder, der er beskrevet i de dokumenter, som er blevet offentliggjort til dette formål i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Kriterium 5 — Farlige stoffer og blandinger

I henhold til artikel 6, stk. 6, i forordning (EF) nr. 66/2010 må produktet eller dele deraf ikke indeholde stoffer i henhold til artikel 57 i forordning (EF) nr. 1907/2006 eller stoffer eller blandinger, der opfylder følgende fare- eller risikosætninger.

⁽¹⁾ EFT L 71 af 10.3.1998, s. 1.

Liste over fare- og risikosætninger:

Faresætning ⁽¹⁾	Risikosætning ⁽²⁾
H300 Livsfarlig ved indtagelse	R28
H301 Giftig ved indtagelse	R25
H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene	R65
H310 Giftig ved hudkontakt	R27
H311 Giftig ved hudkontakt	R24
H330 Livsfarlig ved indånding	R23/26
H331 Giftig ved indånding	R23
H340 Kan forårsage genetiske defekter	R46
H341 Mistænkt for at forårsage genetiske defekter	R68
H350 Kan fremkalde kræft	R45
H350i Kan fremkalde kræft ved indånding	R49
H351 Mistænkt for at fremkalde kræft	R40
H360F Kan skade forplantningsevnen	R60
H360D Kan skade det ufødte barn	R61
H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan skade det ufødte barn	R60/61/60-61
H360Fd Kan skade forplantningsevnen. Mistænkes for at skade det ufødte barn	R60/63
H360Df Kan skade det ufødte barn. Mistænkes for at skade forplantningsevnen	R61/62
H361f Mistænkes for at skade forplantningsevnen	R62
H361d Mistænkes for at skade det ufødte barn	R63
H361fd Mistænkes for at skade forplantningsevnen. Mistænkes for at skade det ufødte barn	R62-63
H362 Kan skade børn, der ammes	R64
H370 Forårsager organskader	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Kan forårsage organskader	R68/20/21/22
H372 Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering	R48/25/24/23
H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering	R48/20/21/22
H400 Meget giftig for vandlevende organismer	R50
H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer	R50-53
H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger	R51-53
H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger	R52-53
H413 Kan forårsage langvarige skadelige virkninger for vandlevende organismer	R53

Faresætning ⁽¹⁾	Risikosætning ⁽²⁾
EUH059 Farlig for ozonlaget	R59
EUH029 Udvikler giftig gas ved kontakt med vand	R29
EUH031 Udvikler giftig gas ved kontakt med syre	R31
EUH032 Udvikler meget giftig gas ved kontakt med syre	R32
EUH070 Giftig ved kontakt med øjnene	R39-41

⁽¹⁾ I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

⁽²⁾ I henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF (EFT 196 af 16.8.1967, s. 1).

Brugen af stoffer eller blandinger, der ændrer egenskaber ved forarbejdning (f.eks. ikke længere er biotilgængelige eller undergår kemiske forandringer), således at den identificerede fare ikke længere er gældende, er undtaget fra ovennævnte krav.

Koncentrationsgrænser for stoffer eller blandinger, der opfylder kriterierne for klassifikation i ovenstående fareklasser eller -kategorier, og for stoffer, der opfylder kriterierne i artikel 57, litra a), b) eller c), i forordning (EF) nr. 1907/2006, må ikke overstige de generiske eller specifikke koncentrationsgrænser, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 10 i forordning (EF) nr. 1272/2008. Hvis der er fastsat specifikke koncentrationsgrænser, har de forrang for generiske grænser.

Koncentrationsgrænserne for stoffer, der opfylder kriterierne i artikel 57, litra d), e) eller f), i forordning (EF) nr. 1907/2006, må ikke overstige 0,1 vægtprocent.

Følgende stoffer/brug af stoffer er særligt fritaget for dette krav:

Homogene dele under 5 g	Alle fare- og risikosætninger ovenfor
-------------------------	---------------------------------------

Vurdering og verifikation: For hver enkelt del over 5 g skal ansøgeren forelægge en erklæring om, at kriteriet er overholdt sammen med tilhørende dokumentation såsom leverandørerklæringer underskrevet af materialeleverandørerne og kopier af relevante sikkerhedsdatablade for stoffer og blandinger i overensstemmelse med bilag II til forordning (EF) nr. 1907/2006. Koncentrationsgrænserne for stoffer og blandinger skal specificeres i sikkerhedsdatabladene i overensstemmelse med artikel 31 i forordning (EF) nr. 1907/2006.

Kriterium 6 — Stoffer, der er listeført i henhold til artikel 59, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1907/2006

Der indrømmes ingen undtagelser fra udelukkelsen af stoffer i henhold til artikel 6, stk. 6, som identificeres som særligt problematiske, og som er opført på listen, der beskrives i artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006, og som findes i blandinger, i en artikel eller i nogen homogen del af en kompleks artikel i koncentrationer på over 0,1 %. Der gælder særlige koncentrationsgrænser i henhold til artikel 10 i forordning (EF) nr. 1272/2008, hvis koncentrationen er under 0,1 %.

Vurdering og verifikation: Listen over stoffer, der er identificeret som særligt problematiske og opført på kandidatlisten i overensstemmelse med artikel 49 i forordning (EF) nr. 1907/2006, findes her:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Henvisning til listen skal ske på datoen for ansøgningen.

Ansøgeren skal forelægge en erklæring om, at kriteriet er overholdt, sammen med tilhørende dokumentation såsom leverandørerklæringer underskrevet af materialeleverandørerne og kopier af relevante sikkerhedsdatablade for stoffer og blandinger i overensstemmelse med bilag II til forordning (EF) nr. 1907/2006. Koncentrationsgrænserne for stoffer og blandinger skal specificeres i sikkerhedsdatabladene i overensstemmelse med artikel 31 i forordning (EF) nr. 1907/2006.

Kriterium 7 — Plastdele

a) Hvis der anvendes plastblødgøringsmiddel i fremstillingsprocessen, skal det overholde de i kriterium 5 og 6 fastsatte krav vedrørende farlige stoffer.

Derudover må der ikke forsætligt tilsættes DNOP (di-n-octylphthalat), DINP (diisononylphthalat) eller DIDP (diisodecylphthalat) til produktet.

b) Plastdele må højst indeholde 50 vægtprocent klor.

Vurdering og verifikation: Der forelægges det ansvarlige organ et certifikat, der er underskrevet af producenten, om, at kravene er opfyldt. Desuden forelægges der det ansvarlige organ en erklæring underskrevet af plastleverandørerne og kopier af relevante sikkerhedsdatablade om, at materialer og stoffer opfylder kravene.

Kriterium 8 — Emballage

Der må ikke anvendes laminaer og kompositplast.

Bruges der papkasser, skal de være fremstillet af 80 % genanvendte materialer fra efterforbrugerledet.

Bruges der materialer af plast, skal de være fremstillet af mindst 50 % genanvendte materialer fra efterforbrugerledet eller efterfølgende led.

Vurdering og verifikation: Der forelægges et eksemplar af produktemballagen sammen med en erklæring om, at produktet opfylder dette krav. Kun primæremballage, jf. definitionen i Europa-parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF⁽¹⁾, er omfattet af dette krav.

Kriterium 9 — Brugeroplysning

Med produktet skal der følge relevante brugeroplysninger, enten på emballagen eller i en separat folder, som sælges sammen med produktet, med anvisninger om, hvorledes det anvendes miljørigtigt, herunder:

- a) For lyskilder med sokkel E27, E14, B22 eller B15 skal lyskildens relative størrelse og form vises sammenlignet med en almindelig glødelampe på emballagen.
- b) For lyskilder med to sokler: Det skal anføres på emballagen, at de miljømæssige egenskaber forbedres, når de anvendes sammen med elektronisk HF-styreudstyr.
- c) Instruktioner om håndtering af ødelagte lysstofrør skal angives på emballagen.
- d) Korrekt vedligeholdelse såsom rengøring af pæren med henblik på at opretholde lysafgivelsen.
- e) Oplysning om, at det sparer penge og energi at slukke lyset.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge det ansvarlige organ, der behandler ansøgningen, en erklæring om, at produktet opfylder kravene, samt en kopi af emballagen eller folderen.

Kriterium 10 — Socialt ansvar

Grundlæggende arbejdsretlige principper og rettigheder skal opfyldes under fremstillingen af miljømærkede lyskilder.

Licenstageren sikrer, at fremstillingen af lyskilden følger ILO-konventionerne⁽²⁾ om børnearbejde, tvangsarbejde, sundhed og sikkerhed, diskrimination, disciplinære foranstaltninger, arbejdstid, løn, foreningsfrihed og kollektive overenskomstforhandlinger.

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge en erklæring om, at kriteriet overholdes, sammen med en specifikation af kontrakter med kontrolmyndigheder samt en adfærdskodeks vedrørende ILO-konventionerne eller et SA8000-certifikat.

Kriterium 11 — Oplysninger på EU-miljømærket

Valgfri mærkning med tekstboks skal indeholde følgende tekst:

- »— Høj energieffektivitet — sparer penge
- Lang levetid
- Har gennemgået effektivitetstest«.

Hvis lyskilden ikke indeholder kviksølv, kan dette angives på den valgfri mærkning.

Retningslinjerne for brugen af det valgfrie mærke med tekstboks kan findes i »Guidelines for use of the Ecolabel logo« på webstedet: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal forelægge et eksemplar af miljømærket sammen med en erklæring om, at produktet opfylder dette krav.

⁽¹⁾ EFT L 365 af 31.12.1994, s. 10.

⁽²⁾ <http://www.ilo.org/>